



BUDGET 2020

MED FLERÅRSPLAN 2021-2022



Innehållsförteckning

Kronoberg - Småländsk klurighet, Nytänkande och Handlingskraft	2
Ett gott liv i ett livskraftigt län	4
Hälso- och sjukvård samt tandvård.....	6
Sveriges bästa vårdcentraler	6
Sveriges bästa sjukhus	6
Sveriges bästa tandvård	7
Uppdrag	7
Mål och mätetal	8
Digitalisering.....	11
Ökad effekt av digitaliseringens möjligheter	11
Uppdrag	11
Kollektivtrafik.....	12
Sveriges bästa kollektivtrafik	13
Uppdrag	13
Mål och mätetal	14
Regional utveckling och kultur	17
Sveriges bästa tillväxt	17
Uppdrag	18
Mål och mätetal	19
Medarbetare	21
Sveriges bästa arbetsplats	21
Uppdrag	22
Mål och mätetal	22
Ekonomi	24
En hållbar ekonomi	24
Uppdrag	24
Mål och mätetal	25
Driftsramar per nämnd	29
Kapiteringsersättning till vårdval och barntandvård	31
Investeringsram	32
BILAGOR	34
Omvärldsanalys	34
Hållbar utveckling i Region Kronoberg	36
FoUU - en samlad organisation för forskning, utveckling och utbildning	38

KRONOBERG - SMÅLÄNSK KLURIGHET, NYTÄNKANDE OCH HANDLINGSKRAFT

Vi vill vara med och skapa ett Kronoberg i framkant. Basen i vår regions utveckling och för vår välfärd är den småländska företagaran. För oss är invånarnas upplevelse viktig. Vi vill med omtanke, helhet och kvalitet värna våra invånare och ge bästa möjliga service.

Med tanke på demografi och skatteprognoser måste vi minska ökningstakten av våra kostnader. Detta arbete måste ske dels på politisk nivå men vi behöver hjälp av våra medarbetare som arbetar i verksamheten. Varje enhet måste se över sin verksamhet för att se hur vi kan öka produktiviteten i hela regionen.

För att lyckas med detta måste vi överföra vård till den Nära vården och använda digitaliseringens möjligheter. Arbetet med att överföra resurser till den nära vården pågår, vi behöver nu bli mer konkreta i detta arbete. Digitalisering ska ske smart och prioriterat, det är viktigt att digitaliseringen ökar kvalitén och förenklar arbetet.

Region Kronoberg tog under hösten 2018 fram en fastighetsutvecklingsplan för Centrallasarettet i Växjö. Då aktualiserades alternativet att bygga ett nytt sjukhus på annan plats. Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade i januari att ta fram ett underlag med två alternativ till beslut, dels att vara kvar på CLV och dels att bygga på ny plats.

Regionstyrelsen har enhälligt beslutat föreslå regionfullmäktige att besluta bygga ett nytt sjukhus i Råppe och samtidigt uttala att den Nära Vården ska stärkas samt att Ljungby lasarett ska vara kvar och utvecklas. Regionfullmäktigen förväntas ta beslut den 29 maj. När denna budget skrivs är inte beslutet om nytt sjukhus fattat. Investeringsbudgeten är därför inte reviderad utefter det beslutet.

Men allt ovanstående är beroende av en sak, nämligen våra medarbetare. Till dig som arbetar i Region Kronoberg – vi vill att du ska känna dig trygg varje dag. Vi vill att du ska kunna utvecklas och göra karriär hos oss. Vi vill att du ska känna att vi bryr oss om dig. För det gör vi, hela tiden.



Mikael Johansson (M)

Sven Sunesson (C)

Yngve Filipsson (L)

Eva Johnsson (KD)

ETT GOTT LIV I ETT LIVSKRAFTIGT LÄN

- Antal invånare: 199 886 (31 dec 2018)
- Skattesats: 12,00 kr
- Region Kronobergs verksamhet kostade 2018 i genomsnitt 21 miljoner kronor per dag
- Antal anställda: 5 787 (tillsvidareanställda 2018)

Region Kronoberg bildades 1 januari 2015 då landstinget och regionförbundet gick samman i en ny gemensam organisation. Den politiska viljan bakom beslutet är att skapa ett tydligt och starkt regionalt ledarskap, där hållbar regional utveckling och en god hälso- och sjukvård, ska möta människors behov. Region Kronoberg har ansvar för hälso- och sjukvård, folkhälsa, kultur, kollektivtrafik och områden som handlar om regional utveckling och tillväxt.

Vision och värdegrund

Region Kronobergs vision är ***Ett gott liv i ett livskraftigt län*** och vår värdegrund är ***Respekt för människan***. Det är det som är grunden i allt vi gör – hur vi är mot varandra och i mötet med kronobergarna, i de beslut vi fattar, när vi prioriterar våra resurser, när vi utvecklar och förändrar vår verksamhet, när vi sätter mål, formar strategier och planerar aktiviteter.

Budgeten är det övergripande styrdokumentet som omsätter vår vision och vår värdegrund till mål och uppdrag.

Övergripande målsättningar

Region Kronoberg har formulerat fyra övergripande långsiktiga mål:

- Nöjda invånare med stort förtroende för Region Kronobergs verksamhet
- Attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs och utvecklas
- En effektiv verksamhet med hög kvalitet
- En hållbar ekonomi i balans

Region Kronobergs styrmodell

Visionen och övergripande strategier beslutade av regionfullmäktige operationaliseras med mål och mätetal i budget varje år inom fyra perspektiv: *Invånare, Medarbetare, Processutveckling och produktion* samt *Ekonomi*.

De fyra långsiktiga och övergripande målsättningarna har i budget brutits ner i inriktningsmål för budgetperioden. Inriktningsmålen har mätetal kopplade till sig, som mäter och ska indikera om vi rör oss i riktning mot målen. I verksamhetsplaner omsätts regionfullmäktiges och nämndernas inriktningsmål till konkreta och handlingsplaner och åtgärder.

Handlingsplaner och åtgärder följs löpande inom verksamheterna och status- och prognos bedöms varje månad för att möjliggöra resursoptimering.



**Hälso- och
sjukvård samt
tandvård**

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD SAMT TANDVÅRD

SVERIGES BÄSTA VÅRDCENTRALER

Sveriges bästa vårdcentraler ska finnas i Vårdval Kronoberg och den nära vården skall utvecklas ytterligare under de kommande åren. Vårdcentralerna utgör navet i den nära vården, som också omfattar hembesök, e-hälsa och den kommunala hemsjukvården m.fl. När kronobergaren behöver vården ska den vara nära, kompetent och tillgänglig.

Den nära vården måste utvecklas vidare med inspiration av den så kallade ”Borgholmsmodellen”. Modellen har bland annat utvecklat virtuella vårdavdelningar i hemmen, i samarbete med kommunens hemsjukvård. I Borgholm har man också ytterligare utvecklat samarbetet mellan slutenvården och primärvården med målet att minska återinläggningar och minska antalet sjukhusvårdplatsdagar. Detta är en modell som ska inspirera det fortsatta utvecklingsarbetet inom primärvården i Kronoberg.

På vårdcentralen tillgodoses huvuddelen av invånarnas vårdbehov av allmänspecialister, men andra läkarspecialiteter och psykologer finns också där. Det är på vårdcentralen man oftast möter sin fasta vårdkontakt. Vårdcentralerna ska även erbjuda kvalificerad vård vid psykisk ohälsa för vuxna. För barn och ungdomar ska Familjehälsan erbjuda snabb hjälp. Regionen ska vara drivande i samarbetet med kommunerna för att införa fler familjecentraler. Hembesök är en del av den nära vården som ska utvecklas ytterligare för att kunna möta människors behov av vård och behandling i hemmet.

Den bästa vården är den som inte behövs. Genom ett aktivt arbete med folkhälsa och förebyggande hälsovård, kan kronobergarna bli friskare. Ett exempel på förebyggande arbete är FAR (fysisk aktivitet på recept). Antalet utskrivna recept med fysisk aktivitet ska under året öka.

Patienterna söker kontakt och hjälp via nätet, telefonen eller vid ett fysiskt besök. Vårdcentralerna måste därför digitaliseras i takt med invånarnas och personalens behov. Samtidigt måste vården naturligtvis uppfylla kraven på säker och trygg vård.

SVERIGES BÄSTA SJUKHUS

Våra sjukhus ska vara Sveriges bästa. Detta når vi genom att arbeta med personcentrerad vård som ges i rätt tid. Vården ges med kvalitet utan onödiga väntetider, där satsningar på standardiserade vårdförlopp, palliativa platser och implementeringen av den nya regionala cancerplanen är viktiga delar. Våra sjukhus har olika fördelar och genom att samverka blir de ännu bättre.

För våra barn och ungdomar är det viktigt med fler aktörer som har mottagningar - för ökad valfrihet och kortare köer. Den specialiserade vården för barn och ungdomar ska samlas i ett ”Barnens hus”, för att underlätta barnens vård och kontakter. Digitalisering ska utnyttjas för att utveckla, förbättra och effektivisera vården.

De skador som uppstår när man som patient vistas på sjukhus måste minska. Vårdrelaterade infektioner, skador och trycksår ska under mandatperioden minska kraftigt.

Samarbete mellan psykiatri och somatiken ska utvecklas ytterligare för att undvika att patienter inom den psykiatriska vården underbehandlas för somatiska åkommor. Ett fortsatt kompetensutbyte mellan specialisterna skapar goda förutsättningar för detta.

SVERIGES BÄSTA TANDVÅRD

Sveriges bästa tandvård skall erbjudas i Kronoberg. Tandvården har ett viktigt uppdrag och är också ett föredöme genom ett aktivt förebyggande folkhälsoarbetet. Det förebyggande arbetet inom barntandvården har en viktig uppgift som handlar om att informera föräldrar och förändra kostvanor bland en grupp barn där försämrad tandhälsa har noterats. Ett utvecklat samarbete mellan skolor, förskolor, BVC och föräldrar kan vara en viktig del i det arbetet.

Uppdrag

Uppdrag	Tidplan	Finansiering	Ansvarig
Säkerställa fast vårdkontakt i den nära vården.	2020	Inom ram	RS+HSN
Öka antalet hembesök i hela länet med utgångspunkt i den nära vården.	2020	Inom ram	RS+HSN
Stimulera flexibla öppettider via uppdragsspecifikationen.	2020	Inom ram	RS
Öka den nära vården med Borgholmsmodellen som inspiration	2020	Inom ram	RS+HSN
Organisera akuten och jourläkarcentralen gemensamt så att invånarna får en väg in. När patienten söker vård hänvisas de till rätt vårdnivå.	2020	Inom ram	HSN
Implementera den regionala cancerplanen.	2020	Inom ram	HSN
Intensifiera arbetet med att minska vårdrelaterade infektioner och skador	2020	Inom ram	HSN
Produktions och kapacitetsplanering ska prioriteras och genomföras på de enheter där störst nytta erhålles	2020	Inom ram	HSN

Mål och mätetal

Förtroendet för verksamheten ska vara fortsatt högt

Både invånare och andra som kommer i kontakt med verksamheten ska uppleva att kvaliteten på Region Kronobergs samhällstjänster är god. Region Kronoberg ska möta de legitima förväntningar och behov som invånarna har samt förvalta ett fortsatt högt förtroende för verksamheten genom att ständigt förbättra både tillgänglighet och kvalitet.

Tillgängligheten till verksamheterna ska vara god

Region Kronoberg ska fortsätta arbetet med att förbättra tillgängligheten inom hälso- och sjukvården genom fortsatta satsningar på bland annat e-hälsa och e-tjänster, ökad kvalitet och effektivt resursutnyttjande. Att den kompetens som finns hos vår personal används på rätt sätt är avgörande. Därför är det viktigt att vi fortsätter arbeta med RAK (Rätt Använd Kompetens).

För att Kronobergarna ska få god vård när de behöver den, ska hälso och sjukvården arbeta med produktions och kapacitetsplanering. Genom att öka produktiviteten i hela kedjan kan Region Kronoberg erbjuda invånarna en bättre hälso och sjukvård.

Det är viktigt för tillgängligheten att utformningen av fastigheter och lokaler optimeras. Invånarna ska erbjudas en högkvalitativ och framtidsanpassad hälso- och sjukvård i ändamålsenliga lokaler.

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Andel patienter som får en medicinsk bedömning av legitimerad personal inom 3 dagar i primärvården -Primärvård	-	100 %	100 %
Andel väntande patienter till läkarbesök inom planerad specialiserad vård som väntat 60 dagar eller kortare -Sjukhusvård och psykiatri	66 %	70 %	80 %
Andel väntande patienter till behandling inom planerad specialiserad vård som väntat 60 dagar eller kortare -Sjukhusvård	51 %	60 %	80 %
Andel telefonsamtal som besvarades av vårdcentral inom samma dag -Primärvård	93 %	100 %	100 %
Årlig ökning av aktiviteter på 1177 (antal aktiviteter totalt) -Hela hälso och sjukvården	79 436 st	30 %	30 %
Andel av samtliga öppenvårdsbesök som är bokade via webbtidboken - Öppenvårdsenheter som har webbtidbok		5 %	10 %
Återbesök via videosamtal -Hela hälso och sjukvården	0	10 %	30 %

Kvaliteten i verksamheten ska vara god

Region Kronobergs verksamhet ska alltid bedrivas med hög kvalitet, öppenhet och god tillgänglighet. Invånarna ska alltid känna en trygghet i att Region Kronoberg är en garant för god välfärd och finns där när de behöver den.

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Andel patienter över 75 år med minst 5 läkemedel som fått enkel läkemedelsgenomgångar per år -Läkemedelsenheten		50 %	75 %
Antibiotikaföreskrivning, antal recept/1000 invånare -Hela hälso och sjukvården	316	250	250 ¹
Vårdrelaterade infektioner -Sjukhusvård	13,9 %	9,0 %	8,0 %
Andel trycksår som uppstår inom somatisk slutenvård -Sjukhusvård	5,1 %	4,5 %	4 %
Antal "Fysisk aktivitet på recept" -Hela hälso och sjukvården	1485	2000	2500

¹ Nationellt mål *Patientsäkerhetsstrategin*.



Digitalisering

DIGITALISERING

ÖKAD EFFEKT AV DIGITALISERINGENS MÖJLIGHETER

Digitalisering är en möjlighet för Region Kronoberg att möta flera av de utmaningar som organisationen står inför. Idéerna för att digitalisera Region Kronobergs verksamheter är långt fler än organisationens kapacitet att införa och använda nya verktyg så att önskad effekt uppnås. Region Kronoberg behöver därför omsorgsfullt välja rätt möjlighet. I processen där vi prioriterar bland dessa olika digitaliseringsprojekt, ska följande prioriteras:

- Minskad vårdadministration
- Möjliggöra för patienten att ta större ansvar i vårdprocessen men också en ökad delaktighet
- Stödja förflyttning mot den nya nära vården, till exempel genom ökad egenvård, öka antalet digitala kontakter med olika vårdnivåer samt öka möjlighet för vård utanför sjukhus.
- Minskad administrativ tid
- Avlasta läkarna genom integrerade beslutstöd, diagnos- och behandlingsrekommendationer (AI)
- Förenkla tillgång till verksamheternas egna data för uppföljning och förbättringsarbeten

Uppdrag

Uppdrag	Tidplan	Finansiering	Ansvarig
Införa digital triagering i primärvården	2020	Inom ram	HSN
Införa hemmonitorering i den nära vården	2020	Inom ram	HSN
Utöka arbetet med e-tjänster inom alla förvaltningar	2020	Inom ram	Alla nämnder



Kollektivtrafik

6713

KOLLEKTIVTRAFIK

SVERIGES BÄSTA KOLLEKTIVTRAFIK

Vi ska utifrån länets förutsättningar med mycket glesbygd ha Sveriges bästa kommunikationer.

Kollektivtrafiken medverkar till att binda ihop Kronoberg med omvärlden. Tillgång till kollektivtrafik är viktigt vid lokalisering av företag och boende. Kollektivtrafiken över länsgränsen, speciellt mellan starka noder, ska stärkas. Kollektivtrafiken kommer aldrig att kunna lösa kronobergarnas hela transportbehov, därför är bilen, cykeln och gångstråk också viktiga för den regionala utvecklingen.

Närtrafiken är ett viktigt alternativ i de glesa länsdelarna. Sjukresor/serviceresor/färdtjänst och närtrafik ska i möjligaste mån samordnas.

Punktligheten är avgörande för att resenärerna ska välja att åka kollektivt. För att Krösatåg och Öresundståg ska få bra förutsättningar att hålla tiden krävs ett dubbelspår mellan Alvesta och Växjö. All kollektivtrafik, servicetrafik och internresor inom Region Kronoberg ska ske klimatneutralt, med fossilfria bränslen, senast 2023. Vid val av bränsle ska samhällsnyttan totalt för Kronobergs län vägas in. Arbetet med att införa fossilfritt flygbränsle vid vår flygplats ska prioriteras.

Uppdrag

Uppdrag	Tidplan	Finansiering	Ansvarig
I samarbete med grannlänerna stärka kollektivtrafiken över länsgränsen i syfte att underlätta arbetspendling.	2020	Inom ram	TN
Aktivt arbeta för att fler medborgare ska välja kollektivtrafik eller andra klimatsmarta resalternativ.	2020	Inom ram	TN
Fortsatt utbyggnad av stadstrafiken i takt med orternas tillväxt	2020	Inom ram	TN
I samverkan med branschen ta initiativ till att stärka framtidens kompetensförsörjning till kollektivtrafiken	2020	Inom ram	TN

Mål och mätetal

Förtroendet för verksamheten ska vara fortsatt högt

För invånarna i Kronobergs län ska länstrafiken, oavsett om det gäller allmän eller särskild kollektivtrafik (det vill säga linjelagd trafik eller uppdragstrafik i form av sjukresor, färdtjänst och skolskjuts), erbjuda en trygg, tydlig och väl fungerande kollektivtrafik.

Tillgängligheten till verksamheterna ska vara god

För att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och enkel att använda är det viktigt att fordonen är tillgänglighetsanpassade, ett relevant trafikutbud, att informationen är lättillgänglig och att det är lätt att betala för sin resa. Det ska vara enkelt att resa kollektivt!

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Nöjdhet: Det är enkelt att åka med länstrafiken enligt Kollektivtrafikbarometern	78 %	79 %	80 %
Nöjdhet: Det är enkelt att köpa biljetter och kort enligt Kollektivtrafikbarometern	83 %	83 %	84 %

Kvaliteten i verksamheten ska vara god

En kollektivtrafik med god kvalitet innebär ett bra utbud, hög kvalitet på utförandet och en professionell och hög servicenivå i samverkan med andra aktörer.

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Punktlighet stadsbusstrafik RT +5 min	93 %	95 %	95 %
Punktlighet regionbusstrafik RT +5 min	89 %	95 %	95 %
Punktlighet Öresundståg RT +5 min	87 %	89 %	91 %
Nöjdhet: Senaste resan buss/tåg enligt Kollektivtrafikbarometern	84 %	85 %	86 %
Nöjdhet: Senaste resan (totalt beställning och resa) Serviceresor enligt Barometern för anropsstyrd trafik	89 %	90 %	91 %

Region Kronoberg ska vara en drivande utvecklingsaktör

Kronobergs län har, sett till folkmängd, en mycket hög inpendling. För alla resenärer i Kronoberg med omnejd är det därför av största vikt att driva utveckling av såväl befintlig som ny trafik på ett sätt som både underlättar och ökar det kollektiva resandet så att det blir det naturliga sättet att resa i ett hållbart samhälle.

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Antal resor (miljoner resor) allmän kollektivtrafik	10,4	10,9	11,5

Region Kronobergs klimatpåverkande utsläpp ska minska

Den omfattande verksamheten inom Region Kronoberg innebär på flera sätt en stor miljöpåverkan. För länstrafikens del handlar detta främst om utsläpp från fordonstrafik. Tågen, samt den linjelagda busstrafiken, körs redan på förnyelsebara bränslen. Skolskjuts och serviceresor drivs också f o m 2019 med förnyelsebara drivmedel förutom några enstaka fordon.



**Regional
utveckling och
kultur**

REGIONAL UTVECKLING OCH KULTUR

SVERIGES BÄSTA TILLVÄXT

Dialogen mellan olika intressenter i regionen som kommuner, myndigheter, näringsliv, akademi och det civila samhället ska fortsätta att stärkas. Region Kronoberg ska ha ledartröjan i detta arbete.

Besöksnäringen och de gröna näringarna har en särskild roll i Region Kronobergs näringsliv. De ger sysselsättning i hela länet och småföretag utvecklas på landsbygden. Region Kronobergs roll för att utveckla besöksnäring och de gröna näringarna ska intensifieras.

Kompetensbristen i länet är kanske den mest begränsande faktorn för utveckling av såväl privat som offentlig verksamhet. Därför är det prioriterat att Region Kronoberg fortsätter att ta aktivt ansvar för utbildningar inom de kompetenser som arbetsmarknaden i Kronobergs län behöver. Det är viktigt att få till stånd yrkeshögskoleutbildningar och andra utbildningar anpassade för Kronobergs arbetsmarknad. Grimslövs folkhögskola ska utvecklas som arena för utbildning.

Bredband, järnväg och vägar som håller hög klass och når ut i hela länet är en förutsättning för att boende och företag ska kunna utvecklas i hela länet. Samarbetet med näringslivets aktörer och kommuner ska intensifieras, för att tillsammans skapa bättre möjligheter till större satsningar från staten i vår region när det gäller infrastruktur. För att kunna erbjuda digitala lösningar i hälso- och sjukvården, men framförallt för att möjliggöra boende och företagsutveckling i hela länet är bredband en förutsättning. Under mandatperioden ska statens bredbandsmål uppnås i Region Kronoberg.

Region Kronobergs arbete med att skapa större intresse för naturvetenskap och matematik hos skolungdom i projektet ”Mot nya höjder”, har varit mycket lyckat. Regionala utvecklingsnämnden ska under perioden implementera projektet i den ordinarie verksamheten. Att hitta utställningar och lokaler i vårt län som fortsättningsvis kan attrahera skolungdomarna i detta syfte är viktigt. En utveckling av science center ska ingå i uppdraget.

Gemensamt för växande regioner är ett kreativt och öppet klimat. En stark och utbredd kulturverksamhet är därför väsentligt. Att nå barn och unga i hela länet med kulturverksamhet är ett av de viktigaste målen. Det är idag inte självklart att alla i länet nås på likvärdigt sätt. Det är viktigt att på ett mer träffsäkert sätt nå ut till unga med kulturverksamhet.

Tillgängligheten i våra lokaler där kulturverksamhet erbjuds är en förutsättning för att kulturverksamheten ska kunna nås av alla.

Uppdrag

Uppdrag	Tidplan	Finansiering	Ansvarig
Att fortsätta implementeringen av ”Mot nya höjder” i ordinarie verksamhet.	2020	Inom ram	RUN
Att i samarbete med Regionstyrelsen, på olika sätt arbeta för att det statliga 1:1 anslaget för regional utveckling ökar.	2020	Inom ram	RUN
Arbeta för att dubbelspår byggs mellan Alvesta och Växjö.	2020	Inom ram	RUN/RS
Att utreda hur vi på ett bättre sätt kan nå alla barn och unga i länet med kulturverksamhet	2020	Inom ram	KN
Att utreda hur våra lokaler, som används för kulturverksamhet, kan nås av alla	2020	Inom ram	KN

Mål och måtetal

Förtroendet för verksamheten ska vara fortsatt högt

Regional utveckling ska fortsätta att arbeta för att länet är en välkomnande region som är attraktiv för boende, företag och besökare. För att nå detta arbetar Regional utveckling främst genom andra, exempelvis våra bolag och driftsorganisationer. Genom att följa upp antal nystartade företag och antal övernattnings i länet ges en indikation på Regional utvecklings arbete.

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Antal nystartade företag i länet Varav startade av kvinnor	1 031	1 130 33 %	1 230 35 %
Antal övernattnings i länet	1 009 635	1 085 000	1 160 000
Inrikes flyttnetto	-153	0	100

Tillgängligheten till verksamheterna ska vara god

Regional utveckling ska fortsätta att arbeta för att ge bästa stöd inom områden som folkhälsa, social utveckling, kompetens och lärande, samhällsplanering samt näringsliv. I den regionala kulturplanen för Kronobergs län fastställs att Region Kronoberg ska arbeta för ett kulturliv med bredd och spets. Ett av målen i kulturplanen är att Kronoberg ska ha en kulturell infrastruktur som är tillgänglig i hela länet. Det innebär att alla Kronobergare ska kunna ta del av och utöva kultur oavsett var de bor.

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Antal elever som studerar vård- och omsorgsprogrammet åk 1 på gymnasiet	111	Ska öka	Ska öka
Spridning av aktiviteter inom kultursamverkansmodellen och studieförbunden, Andel aktiviteter utanför Växjö kommun (%)	53 %	54 %	54 %

*Inkluderar underlag från företagsfabriken, konsulttimmen, affärsutvecklingscheckar och ALMI

Kvaliteten i verksamheten ska vara god

Att mäkla och matcha möten med en hög kvalitet är en grundförutsättning för att nå framgång i det regionala utvecklingsarbetet. Regional utveckling har ett antal verktyg som hjälp i genomförandet av Regionala utvecklingsstrategin och dess understrategier, exempelvis kulturplanen, vilka beskrivs i Gröna tråden.

Region Kronoberg ska vara en drivande utvecklingsaktör

Grunden för Regional utveckling arbete med att vara en drivande utvecklingsaktör är den regionala utvecklingsstrategin - Gröna Kronoberg 2025. I utvecklingsstrategin prioriteras utmaningsdriven regional utveckling som ett sätt att skapa ökad regional utveckling. Det innebär att utmaningar sätts i centrum och att arbetet för att möta utmaningarna sker över sektorsgränser. Det kräver ett arbetssätt med god kunskap om nuläge och önskeläge samt noga val av insats för att nå utsatta mål.

Region Kronobergs klimatpåverkande utsläpp ska minska

Regional utveckling arbetar med att minska klimatpåverkande utsläpp i länet via regionala utvecklingsstrategin - Gröna Kronoberg 2025. Ett mål i strategin anger att klimatpåverkande utsläpp ska minska och dess indikator är att; 2025 ska de klimatpåverkande utsläppen vara högst 1,5 ton/invånare och år. Regional utveckling initierar projekt och arbetar via andra aktörer för att bidra till att nå målet.



Medarbetare

MEDARBETARE

SVERIGES BÄSTA ARBETSPLATS

För att Region Kronoberg ska locka till sig medarbetare och därtill skapa vilja att stanna kvar i verksamheten gäller det att bygga den goda kulturen som ger de goda resultaten. Detta är grunden för att utveckla Region Kronoberg.

Medarbetarnas inflytande, trivsel och delaktighet i verksamheten är avgörande för en positiv utveckling.

Region Kronobergs ledningsmodell innehåller många hjälpmedel för att styra och kontrollera, men få för att vägleda och stimulera. Färre men tydligare uppföljningar bör därför kompletteras med mer vägledning och stimulans för att tillvarata personalens initiativkraft. Får man inflytande tar man också ansvar. Verksamhetsutveckling är en viktig del i alla medarbetarnas uppdrag.

En personalledd verksamhet är en självständig resultatenhet med utökat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal inom den regionala förvaltningsorganisationen, så kallad intraprenad. Syftet med personalledda verksamheter är att utveckla nya styrformer och idéer för att på så sätt uppnå bättre kvalitet. Det ger möjlighet till ökat engagemang samt större inflytande och delaktighet för medarbetarna. Detta resulterar i ökad lust och förståelse, förbättrade resultat, en mer positiv arbetsmiljö, minskad personalomsättning och minskad sjukfrånvaro. Region Kronoberg ska uppmuntra personalledda verksamheter.

Ledarskapet innebär ansvar för verksamhetens kvalitet, ekonomi och arbetsmiljö.

För att klara framtida rekryteringsbehov är det angeläget med en nära samverkan med gymnasieskolor, högskolor och universitet. Det är också angeläget att ständigt utveckla former som lockar till specialistutbildning och forskarutbildning.

Brist på personal är en stor utmaning. Att utveckla nya modeller som bygger på att ta tillvara människors engagemang kan skapa möjligheter som marknaden inte kan lösa.

Antalet specialistutbildade sjuksköterskor och specialistläkare ska öka i Region Kronoberg och den inhyrda personalen ska minska, detta ska ske i takt med att den nära vården utvecklas. Vår personal är vår viktigaste resurs. Hos oss ska man kunna utvecklas under hela sin karriär. Digitala utbildningar är en del i att möjliggöra utveckling och djupare kunskap i vår organisation.

Som en av länets största arbetsgivare tar Region Kronoberg sitt samhällsansvar och bidrar till de nationella målen genom att anställa fler personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden och att arbeta för att arbetsplatserna anpassas för personer med funktionsvariationer.

Uppdrag

Uppdrag	Tidplan	Finansiering	Ansvarig
Uppmuntra och ge förutsättningar för att starta ett antal pilotprojekt med personalledda verksamheter	2020	Inom ram	RS
Säkerställ att alla chefer har aktuell och tillräcklig kunskap inom verksamhet, arbetsmiljö och ekonomi.	2020	Inom ram	RS
Utreda hur vi kan ta tillvara civilsamhällets resurser på ett bättre sätt	2020	Inom ram	RS

Mål och mätetal

Region Kronoberg ska vara en attraktiv arbetsgivare

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Sjukfrånvaron	5,4 %	5,0 %	5,0 %
Kostnader för hyrpersonal i förhållande till kostnad för egen personal inom hälso- och sjukvård (%)	5 %	4 %	2 %



Ekonomi

EKONOMI

EN HÅLLBAR EKONOMI

Region Kronoberg ska ha en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet. En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge regioninvånarna en god service i form av en säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård, välfungerande kollektivtrafik och ett rikt kulturutbud.

Genom ett systematiskt förbättringsarbete ska Region Kronoberg utveckla verksamheten. Region Kronoberg arbetar processorienterat, följer upp och utvärderar. Cheferna har ett särskilt ansvar för att verksamheten håller sig inom de ekonomiska ramar som tilldelats i budgeten. De ska löpande jobba med effektiviseringar för att säkerställa att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt samt för att öka kostnadsmedvetande hos sina medarbetare. Region Kronoberg vill skapa en förbättringskultur som genomsyrar hela verksamheten där varje medarbetare känner sig delaktig och bidrar till kvalitetsutvecklingen för att nå gemensamma mål. Region Kronoberg ska arbeta med enkla och effektiva verksamhetssystem som underlättar för chefer och medarbetare i vardagen.

Det har efter en mycket speciell regeringsbildning tagit väldigt lång tid för regeringen och SKL att förhandla fram de riktade statsbidragen. Vi vet ännu idag inte vilka dessa är eller hur de kommer att utformas för 2019 och därmed inte heller för 2020. Det är mycket viktigt att vi har en ordnad process för statsbidragen när de kommer. I denna budget lägger vi därför inte in några riktade statsbidrag. När statsbidragen beslutas kommer vi att utreda vad de innebär för just oss i Region Kronoberg.

För att uppnå god ekonomisk hushållning och skapa så mycket värde för varje skattekrona som möjligt, räcker det inte att ”bara hålla budget”. Att hålla sig inom de givna ekonomiska ramarna är en grundförutsättning. För att kunna mäta och bedöma resultatet, och om god ekonomisk hushållning uppnås, i verksamheterna måste tre dimensioner fångas upp:

- Ekonomi/resursanvändning
- Prestation/produktion
- Kvalitet

Uppdrag

Uppdrag	Tidplan	Finansiering	Ansvarig
Inom dessa tre dimensioner ska mått tas fram och mål/budget fastställas samt följas upp - <i>Ekonomi/resursanvändning</i> - <i>Prestation/produktion</i> - <i>Kvalitet</i>	2020	Inom ram	RS
Utreda förutsättningar och modell för att inventarieinvesteringar och lokalkostnader ska betalas av respektive verksamhet/avdelning	Mars 2020	Inom ram	RS

Mål och mätetal

En hållbar ekonomi i balans

Mätetal	Bokslut 2018	Målvärde 2020	Målvärde 2022
Resultat (%) i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämnings och generella statsbidrag	1,8 %	1,0 %	1,0 %
Nettokostnadsutveckling totalt, (%)	5,8 %	2,5 %	3,0 %
Bruttokostnadsutveckling, totalt, (%) (exklusive kostnader för riktade statsbidrag)	6,6 %	2,5 %	3,5 %
Självfinansieringsgrad, investeringar (årets investeringar i förhållande till årets resultat + årets avskrivningar)	55 %	47 %	66 %
Primärvårdens andel av hälso- och sjukvård Budgeterad kostnad exkl läkemedel	19 %	20 %	21 %

Finansiering

Finansieringen i budget 2020 baseras på skatteunderlagsprognos från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Skandias pensionsprognos från april 2019. Delposterna inom finansieringsbudgeten för 2020 och plan 2021-2022 framgår av tabellen nedan och utgår ifrån aktuella förutsättningar i maj 2019.

Finansiering, mnkr

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatter	4 818	4 985	5 004	5 160	5 317	5 521
Preliminärskatt	4 837	5 051	5 004	5 160	5 317	5 521
Avräkning skatteintäkter	-19	-66	0	0	0	0
Utgjämningssystemet och generella statsbidrag	1 318	1 375	1 408	1 400	1 440	1 459
Inkomstutjämningsbidrag	975	1 006	1 015	1 019	1 062	1 104
Kostnadsutjämningsavgift	-203	-210	-207	-217	-222	-230
Strukturbidrag	45	46	46	46	47	47
Regleringsavgift	-60	-39	-32	-39	-42	-67
Bidrag läkemedel inom förmånen	516	542	555	575	595	605
Övriga statsbidrag	45	28	31	16	0	0
Summa skatter, utjämningsystemet samt generella statsbidrag	6 136	6 359	6 412	6 560	6 757	6 980
Finansiella intäkter	104	30	30	30	30	30
Finansiella kostnader	-57	-68	-63	-75	-96	-105
<i>varav finansiell del pensioner</i>	-52	-67	-62	-74	-95	-104
Summa	6 183	6 321	6 379	6 515	6 691	6 905

Finansiering 2020-2022, jämfört med utfall 2018 och prognos 2019

Skatteintäkter

Skatteintäkterna motsvarar ca två tredjedelar av Region Kronobergs totala intäkter. Skatteintäkterna är beroende av samhällsekonomin utveckling samt den skattesats som fastställs av Region Kronobergs förtroendevalda.

Skattesats 2020

Skattesatsen fastställs till 12,00 procent. Budget för preliminärskatt och avräkning utgår utifrån regeringens fastställda uppräkningsfaktorer och enligt SKLs prognos från april 2019. Region Kronoberg har en relativt hög skattesats, men med tanke på beslut om nytt sjukhus kommer vi att fokusera på att i första hand öka vinstmålet från de senaste årens 1 % till minst 2 %.

Kommunalekonomisk utjämning och generella bidrag

Beloppen i Budget 2020 gällande utjämningssystemet baseras på preliminära uppgifter i april 2019. Det kommer att kompletteras med tillskott enligt regeringens budgetproposition. Det slutliga utfallet av utjämningen för 2020 fastställs i december 2019.

Läkemedelsförmånen

Regeringen avser att i nära samarbete med berörda aktörer fortsätta arbetet med samordnade och angelägna utvecklingsinsatser inom läkemedelsområdet. Dessutom avser regeringen att i samarbete med SKL åstadkomma en långsiktigt hållbar hantering av statens bidrag till regionerna/landstingen för kostnaderna för läkemedelsförmånen.

Bidrag för läkemedelsförmånen budgeteras för 2020 till 575 mnkr baserat på Socialstyrelsens höstprognos för läkemedelskostnader inom förmånen.

Finansiella intäkter och kostnader

Budgeten för finansiella kostnader åren 2020-2022 avser till största delen Skandias prognostiserade finansiella kostnad för intjänandedelen på pensionsskulden för respektive år. Den finansiella kostnaden för pensioner består av ränte- och basbeloppsuppräkningskostnader.

Övriga finansiella kostnader och intäkter avser framförallt bankavgifter, ränteintäkter och avkastning i kapitalförvaltningen.

Resultatbudget 2020-2022

Region Kronobergs budget för år 2020 ger ett resultat på 64 mnkr, se resultatbudget för planperioden nedan.

Resultatbudget, mnkr

	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens nettokostnader	-5 852	-6 059	-6 183	-6 358	-6 534
Avskrivningar	-221	-236	-269	-288	-288
Summa Verksamhetens nettokostnad	-6 073	-6 295	-6 452	-6 646	-6 822
Skatteintäkter	4 818	5 004	5 160	5 317	5 521
Generella statsbidrag och utjämning	1 319	1 408	1 400	1 440	1 459
Finansiella intäkter	104	30	30	30	30
Finansiella kostnader	-57	-68	-75	-96	-105
Varav finansiell del pensioner	-52	-67	-74	-95	-104
Summa Finansiering	6 184	6 379	6 515	6 691	6 905
Årets resultat	111	84	63	45	83
Resultat i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag			1,0 %	0,7 %	1,2 %

Resultatbudget 2020-2022 jämfört med 2018 och 2019

Region Kronobergs nettokostnader för verksamheten budgeteras bli 6 452 mnkr för 2020, vilket innebär en budgeterad ökning med 2,5 % jämfört med budget 2019, (2021 : 3,0%, 2022: 2,6%). Det budgeterade resultatmålet är 64 mnkr för 2020, vilket motsvarar 1,0 % av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.

Driftsramar per nämnd

Nedan redovisas preliminära driftsramar för nämnderna under perioden 2019-2021. Driftsramarna är preliminära då interna budgetposter kan komma att förändras. Regionfullmäktige fastställer definitiva driftsramar per nämnd i november.

Preliminära driftsramar

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Budget 2019*</i>	<i>Budget 2020</i>	<i>Plan 2021</i>	<i>Plan 2022</i>
Hälso-och sjukvårdsnämnd	4 195	4 218	4 218	4 218
Trafiknämnd	329	345	351	351
Regional utvecklingsnämnd	70	72	73	73
Kulturnämnd	63	65	65	65
Styrelsen för Grimslövs folkhögskola	12	12	12	12
Vårdval (Primärvård & Hud)	1 117	1 145	1 145	1 145
Regionstyrelsen	501	588	778	951
Regionfullmäktige**	7,9	7,9	7,9	7,9
-varav Revisorer**	4,2	4,2	4,2	4,2
-varav Patientnämnden**	1,4	1,4	1,4	1,4
Summa	6 295	6 452	6 646	6 822
<i>Förändring jämfört med föregående år</i>		2,5%	3,0%	2,6%

**Budgetram avläst april 2019. ** OBS! beloppen är före uppräknig av arvoden för 2020*

Förändringar 2020-2022 jämfört med 2019

En specificering av förändringar jämfört med 2019 för respektive nämnd redovisas i Bilaga.

Förändringar 2020-2022 jämfört med 2019

Belopp i mnkr	2020	2021	2022
Hälsa och sjukvårdsnämnd			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2020-2022)	22,6	22,6	22,6
SUMMA	22,6	22,6	22,6
Trafiknämnd			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2020-2022)	0,4	0,4	0,4
Resursförändring	15,7	22,0	22,0
SUMMA	16,1	22,4	22,4
Regional utvecklingsnämnd			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2020-2022)	0,4	0,4	0,4
Resursförändring	1,2	2,2	2,2
SUMMA	1,6	2,6	2,6
Kulturnämnd			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2020-2022)	0,0	0,0	0,0
Resursförändring	1,5	1,5	1,5
SUMMA	1,5	1,5	1,5
Styrelsen för Grimslövs folkhögskola			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2020-2022)	0,1	0,1	0,1
Resursförändring	-0,3	-0,3	-0,3
SUMMA	-0,2	-0,2	-0,2
Vårdval och tandvårdsstöd			
Resursförändring	28,3	28,3	28,3
SUMMA	28,3	28,3	28,3
Regionstyrelsen			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2020-2022)	3,6	3,6	3,6
Resursförändring (avskrivningar, pensionskostnader mm)	14,3	42,3	52,3
Löneavtal 2020-2022*	69,0	168,0	274,0
Uppräkning ram (2021-2022)		60,0	120,0
SUMMA	86,9	273,9	449,9
SUMMA Förändringar jämfört med 2019	156,8	351,1	527,1

*Löneavtal (2020-2022) fördelas efter utfall till respektive nämnd och år

Kapiteringsersättning till vårdval och barntandvård

Vårdersättning Vårdval Kronoberg

Uppräkning för vårdersättning Vårdval Kronoberg görs med 2,5 procent för år 2020 enligt LPIK inklusive läkemedel (SKL:s prognos 27 april 2019).

Vårdersättningen 2020 uppgår därmed till följande uttryckt i kronor per listad och år.

Vårdersättning per listad och år

<i>Belopp i kr</i>	
Vårdersättning, 2019	4 017 kr
Uppräkning	71 kr
Vårdersättning, 2020	4 088 kr
Inklusive 2 % momsersättning	4 170 kr

Barntandvårdspeng

Uppräkning av barntandvårdspengen görs med 3,0 procent (LPIK exklusive läkemedel).

Barntandvårdspengen för år 2020 uppgår därmed till följande, uttryckt i kronor per barn och år:

Barntandvårdspeng, kronor per barn och år

	<i>å pris 2019</i>	<i>Uppräkning</i>	<i>å pris 2020</i>
Behandlingsområde 3-23 år	1 441 kr	43 kr	1 484 kr
Områdesansvar 0-2 år	291 kr	9 kr	300 kr
Områdesansvar 3-23 år	182 kr	5 kr	187 kr

Investeringsram

Investeringsram 2020-2022

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Budgeterat resultat	64	45	83
Avskrivningar	269	288	288
Summa utrymme för självfinansiering av investeringar	333	333	371
Fastigheter och utrustning i samband med fastighetsinvesteringar	442	457	345
Varav:			
Beslutade projekt i styrelse/fullmäktige	151	155	152
Planerade projekt för styrelsebeslut	241	252	142
Löpande årligen (fastighetsanslag)	50	50	50
Investering MT och övrig utrustning	100	100	100
Investering informationsteknik	45	46	46
Inventarier intäktsfinansierad verksamhet	30	30	30
Bredbandsutbyggnad	40	0	0
Oförutsett	45	45	45
Summa	702	678	566
Självfinansieringsgrad	47 %	49 %	66 %

Investeringsram och självfinansieringsgrad 2020-2022

Nedan följer en kortfattad redovisning av de investeringsprojekt som planeras för perioden 2020-2022. Inom fastighetsinvesteringsprojekten för politiska beslut ingår även kostnader för utrustning och konst.

Beslutade projekt i styrelse/fullmäktige

- Vuxenpsykiatriens nya lokaler beslutades i regionfullmäktige juni 2016 (Dnr 15RK1450). Lokalerna planeras vara inflyttningsklara december 2019.
- Habiliteringens nya lokaler beslutades i regionfullmäktige juni 2016 (Dnr16RK493). Färdigställt under april 2019.
- Investeringsbeslut för ombyggnad av fyra vårdavdelningar, LL i regionstyrelsen (Dnr 16RK2234). Ombyggnad pågår till slutet av 2021. Omfattande ombyggnation i provisorie har skett för att lösa vårdplatsbehovet under byggtiden.
- Hus 1M/1D ny- och tillbyggnation Ljungby (Dnr 17RK929). Planerad nybyggnation klar 2022, ombyggnation planerat stå klart 2025.

Planerade projekt för styrelsebeslut

I planerade projekt för beslut i regionstyrelsen finns bland annat:

- Fortsatt förstudie och utredning görs för ombyggnation av norra entrén. Underlag tas fram för investeringsbeslut till regionstyrelsen.
- Planering pågår för flytt till annan lokal för Hjälpmedelscentralen och Barnhabiliteringen. Ombyggnation för vårdavdelning Rättspsykiatri.

- Planering pågår för fläktrum LL.
- Fler objekt utreds för beslut löpande.

Löpande årligen (fastighetsanslag)

Avser dels tekniska reinvesteringar i fastigheter, dels mindre ombyggnationer samt verksamhetsinvesteringar. Årligt anslag som används inom fastighetschefens delegation. Flerårig underhållsplan som underlag.

Investering medicinteknik (MT) och övrig utrustning

Utrustningsstrukturen är gammal och i det fortsatta arbetet tillämpas en återinvesteringsplan utifrån databas för den medicintekniska utrustningen. Återanskaffning prioriteras före nyinvestering. Under perioden planeras ett antal investeringar vilka alla har gemensamt att stödja verksamhetsutvecklingen i Region Kronoberg.

IT-investeringar

Avser uppgraderingar samt ny- och återinvestering inom områdena:

- IT-infrastruktur
- IT-arbetsplats
- IT-system

Intäktsfinansierad verksamhet

Planerade investeringar i inventarier, utrustning och mindre verksamhetsanpassningar är 30 mnkr/år för de intäktsfinansierade verksamheterna. De intäktsfinansierade verksamheterna bedömer själva sitt investeringsbehov avseende inventarier och utrustning och finansierar själva sin avskrivningskostnad. Detta gäller för rättspsykiatriska regionkliniken, Vårdval Kronoberg (primärvård och hud), del av tandvårdscentrum, mikrobiologin inom medicinskt servicecentrum samt hjälpmedelscentralen inom primärvårds- och rehabcentrum.

Bredbandsutbyggnad

Bredbandsstrategin är antagen i Regionfullmäktige i juni 2016 och har tagits fram i ett samarbete mellan Länsstyrelsen i Kronobergs län, Region Kronoberg och företrädare för länets kommuner. I budget avsätts totalt 60 mnkr för perioden 2019-2020 som sedan får utvärderas och bedömas i varje ny budgetberedning.

Låneram

Region Kronobergs stora planerade investeringsbehov den kommande femårsperioden ställer krav på att likviditet finns.

För att säkerställa tillgången till likviditet ska regionfullmäktige i samband med beslut om budget även besluta om nyupplåning och refinansiering samt kredit. Medel från överlikviditetsförvaltningen kan tas i anspråk för att finansiera investeringarna, men ett upplåningsbehov kan eventuellt ändå uppstå under 2020. Med anledning av detta beviljar regionfullmäktige under 2020 låneram på 300 mnkr samt att den av regionfullmäktige beslutade krediten kvarstår.

BILAGOR

Omvärldsanalys

Befolkningen fortsätter växa men i avtagande takt

Under 2018 ökade befolkningen i Kronobergs län med 2 367 personer vilket är en minskning från rekordåret 2016 då ökningen uppgick till 3 259 personer. Sett till sin storlek hade Kronobergs län den femte största befolkningsökningen 2018. Den sista december 2018 uppgick den totala befolkningen i länet till 199 886 personer vilket kan jämföras med år 2000 då befolkningen uppgick till 176 639 invånare – en sammanlagd ökning med 23 247 personer perioden 2000-2018.

Den främsta faktorn bakom befolkningsökningen under 2018 var att invandringen till länet var större än utvandringen. Invandringsöverskottet uppgick till 2 177 personer vilket var en minskning från 2016 års överskott på 3 413 personer. En annan faktor bakom befolkningsökningen var att födelsetalet översteg dödstalet med 328 personer. Under 2018 ägde 2 248 födselar och 1 920 dödsfall rum i länet. Samtidigt minskade befolkningen med 153 personer till följd av ett negativt flyttnetto till andra län.

Den största delen av befolkningsökningen under 2018 bestod av yngre eller äldre personer medan gruppen i arbetsför ålder ökade i lägre utsträckning. Försörjningskvoten (räknat som total befolkning delat på antal i gruppen 20-64 år) fortsatte därmed att öka under 2018 för att vid slutet av året uppgå till 1,82. Som jämförelse låg länets försörjningskvot på 1,80 år 2016 och 1,75 år 2000. I riket som helhet uppgick försörjningskvoten under 2018 till 1,76. Den senaste befolkningsprognosen för länet pekar på att försörjningskvoten kommer fortsätta öka för varje år och år 2032 förväntas kvoten uppgå till 1,85. Till största del förväntas ökningen bero på att gruppen över 80 år ökar från 11 600 till 17 100 personer mellan 2018 och 2032.

Jobbtillväxt och ökad sysselsättningsgrad

Den sysselsatta dagbefolkningen i länet ökade med 1 768 personer (1,9 procent) under 2017 vilket var den största procentuella ökningen i riket. Den största sysselsättningsökningen ägde rum inom tillverkningsindustrin och den privata tjänstesektorn medan antal sysselsatta inom vård och omsorg minskade med drygt 150 personer. Sedan 2014 har antal sysselsatta i länet i genomsnitt ökat med 1,7 procent per år.

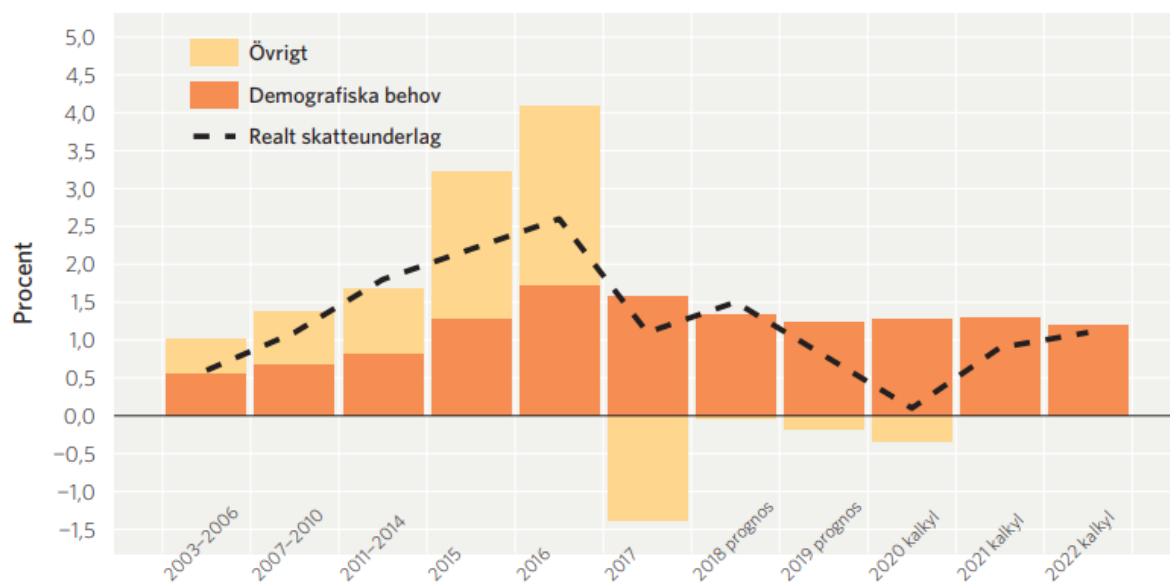
Kronobergs län har under lång tid haft en större inpendling än utpendling. Inpendlingen under 2017 uppgick till 12 466 arbetspendlare medan utpendlingen uppgick till 7 482 arbetspendlare. Detta resulterade i en positiv nettopendling på 4 984 personer vilket sin tur innebär att Kronobergs län bidrog netto med cirka 1 892 miljoner till skatteunderlaget i andra län.

Sysselsättningsgraden, mätt som andel av länets befolkning i arbetsför ålder med ett arbete, ökade med 0,5 procentenheter under 2017 och uppgick till 79,8 procent vid slutet av året. Kronobergs län hade den tionde högsta sysselsättningsgraden av alla län och placerade sig något över riksgenomsnittet på 79,1 procent. Under året uppgick sysselsättningsgraden för utrikes födda till 59 procent medan nivån för inrikes födda uppgick till 86,5 procent. Gapet i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda minskade dock från 29 till 27 procentenheter mellan 2016 och 2017.

Tillväxten bromsar in och kostnaderna för regionsektorn ökar²

Under det kommande decenniet i riket som helhet beräknas regionsektorns kostnader till följd av demografiska förändringar att öka samtidigt som skatteunderlaget inte beräknas öka i samma takt. Under 2020 beräknas ökningen av de demografiskt relaterade kostnaderna i riket att uppgå till 1,3 procent medan ökningen av skatteunderlaget förväntas utebli.

² SKL, Ekonomirapporten, december 2018



Figur 1: Ökning av kostnader i fasta priser och reallt skatteunderlag. Källa: SKL, Ekonomirapporten, december 2018

Orsaken till att ökningen av skatteunderlaget förväntas avstanna är ett allmänt vikande konjunkturläge och en ökad osäkerhet i omvärlden. Bland de globala riskfaktorerna kan nämnas en återupprepad skuldkris i eurozonen, Brexit och ett eskalerande handelskrig mellan USA och Kina. Oavsett om dessa risker realiseras eller inte så får de följdverkningar på investeringsviljan hos företag och finansiärer vilket i sin tur har en negativ inverkan på svensk export.

Mycket pekar även på att vi går mot ett högre ränteläge inom en snar framtid. Sveriges Riksbank har under de senaste åren bedrivit en lågräntepolitik men många bedömare är eniga om att räntehöjningar är att vänta, inte minst då centralbankerna i både USA, Norge och Storbritannien genomfört höjningar av styrräntan under 2018. Ett högre ränteläge stärker den svenska kronan gentemot andra valutor och påverkar därmed svensk export i negativ riktning.

Det högre ränteläget sammanfaller med en lägre BNP-tillväxt de kommande åren, där tillväxten av BNP per capita förväntas bli noll under 2019. Utvecklingen beror främst på stagnerande bostadspriser och att de senaste årens byggboom är förbi.

Samtidigt som konjunkturen avmattas och så ökar kostnaderna för hälso- och sjukvården i snabb takt. En viktig faktor till detta är att gruppen äldre i vårdintensiv ålder ökar både i länet och i riket som helhet. Kombinationen av ökande vårdkostnader och ett vikande skatteunderlag innebär en utmaning för regionsektorn.

Välfärdens utmaningar

Svensk ekonomi passerar nu toppen av högkonjunkturen och utmaningarna för välfärdssektorn är stora. Under 2019 dämpas skatteunderlagets tillväxt i takt med att konjunkturen planar ut. Samtidigt ökar antalet yngre och äldre i betydligt snabbare takt än den arbetsföra delen av befolkningen. Det gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar, men förvärrar också bristen på arbetskraft. De kommande åren förväntas demografins utveckling framför allt göra att behoven av välfärdstjänster ökar. Kostnaderna för välfärden kommer att öka i betydligt snabbare takt än kommunsektorns intäkter framöver. För att klara välfärden behövs olika åtgärder, som ökade resurser och nya arbetssätt

Kompetensförsörjningen med stor arbetskraftsbrist är välfärdens största utmaning framöver. Fler kommer att behöva rekryteras samtidigt som tillgången på arbetskraft inte ökar i samma takt. Det medför att traditionella arbetssätt behöver utmanas samtidigt som heltid blir norm och arbetslivet behöver förlängas.

Hållbar utveckling i Region Kronoberg

Region Kronoberg vill vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. Ett förslag till hållbarhetsprogram 2019-2023 för regionens verksamhet är under framtagande och ska beslutas av regionfullmäktige i juni 2019. Hållbarhetsprogrammet utgår från FN:s globala mål - Agenda 2030 som syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikhet och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa, skydda planetens naturresurser och lösa klimatkrisen. Hållbarhetsprogrammet sammanfattar de områden Region Kronoberg behöver utveckla för att verksamheten ska ta ytterligare steg mot att bidra till en hållbar utveckling.

En hållbar utveckling tillgodoser alla människors behov och mänskliga rättigheter idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Vårt arbete för en hållbar utveckling vilar på tre ben; social, ekologisk och ekonomisk utveckling. De tre perspektiven är lika viktiga och varandras förutsättningar. Människan är i centrum, ekologin sätter ramarna och en långsiktig ekonomisk hushållning är en förutsättning samt ett medel för hållbar utveckling.

Hållbarhetsprogrammets målsättningar är indelade i fyra fokusområden:

- God livsmiljö och hälsa
- Hållbar organisation och arbetssätt
- Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan
- Hållbar konsumtion och produktion

God livsmiljö och hälsa

Den psykiska ohälsan ökar i Sverige och hälsan är inte jämnt fördelad utan skiljer sig åt mellan olika grupper i befolkningen Region Kronoberg medverkar till att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i länet. Sjukvården kan inte ensam lösa ojämlikheten, men kan bättre anpassas till olika gruppers och individers unika behov. Hälso- och sjukvården ska arbeta sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande samt vara lättillgänglig för kontakt, bedömning och besök.

För att bidra till en god livsmiljö och hälsa har vi under detta fokusområde även målsättningar om att våra inomhus- och utomhusmiljöer ska vara hälsofrämjande och hållbara. Detta gör vi genom att ta med perspektivet i vår fastighetsförvaltning t.ex. vid val av material och hur vi planerar våra lokaler och vår utomhusmiljö. Vi arbetar även med att minska den negativa påverkan på miljö och hälsa från vår användning av läkemedel och kemikalier.

För att förverkliga Barnkonventionens principer och krav arbetar vi utifrån ”Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige” inom alla verksamheter där barn är berörda.

Hållbar organisation och arbetssätt

Sverige är ett av världens mest jämlika och jämställda länder men det finns fortsatta utmaningar inom exempelvis ojämlik tillgång till utbildning och sysselsättning mellan grupper i samhället samt inkomst- och hälsoskillnader mellan kvinnor och män. Jämlika och jämställda samhällen där mänskliga rättigheter respekteras är förutsättningar för långsiktigt hållbara samhällen. Region Kronobergs policy och värdegrund utgår från respekt för människan och förståelsen för att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter såsom de beskrivs i FN:s *Allmänna förklaring om mänskliga rättigheter*. Alla som är verksamma inom Region Kronoberg ska respektera, skydda och främja mänskliga rättigheter. Vi arbetar för allas lika värde, jämställdhet, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

Region Kronoberg ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda utvecklings- och karriärmöjligheter för alla. Vi har som mål att skapa attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser där medarbetare trivs, mår bra och utvecklas i sina yrkesroller. Vi ska sträva efter en nollvision beträffande arbetsrelaterad ohälsa. Alla medarbetare ska kunna förena förvärvsarbete med föräldraskap och socialt liv.

Klimatanpassning och minskad klimatpåverkan

Klimatförändringarna är en av våra största globala utmaningar. I Parisavtalet fastslogs målet att hålla den globala uppvärmningen långt under två grader med ambitionen att den ska stanna vid 1,5 grader. Sverige ligger relativt långt fram i klimatomställning men når inte de nationella mål som satts upp för klimat och miljö.

Vi behöver klimatanpassa vår verksamhet och minska vår klimatpåverkan. Vi har stor klimatpåverkan från till exempel vår förbrukning av livsmedel och förbrukningsvaror, arbetspendling, tjänsteresor, kollektivtrafik och energianvändning. Klimatanpassning innebär att vi behöver anpassa oss till ett förändrat klimat och säkra hälso- och sjukvården mot risker med till exempel värmeböljor, elbortfall, översvämningar och infektioner.

För att minska klimatpåverkan är det ett viktigt arbete att minska utsläppen av växthusgaser med fossilt ursprung. Därför har vi mål om att samtliga fordon i vår fordonsflotta ska kunna köras på förnybara bränslen och att fossila koldioxidutsläpp ska minska från våra tjänsteresor och godstransporter.

Region Kronoberg arbetar ständigt med energioptimering av våra fastigheter. I hållbarhetsprogrammet har vi även mål om att öka andelen egenproducerad förnybar energi.

Hållbar konsumtion och produktion

Hållbar konsumtion och produktion är det mål i Agenda 2030 där Sverige ligger sämst till. De svenska konsumtionsbaserade utsläppen, från både svenska och importerade produkter och tjänster, är ungefär 11 ton per person varje år. För att nå klimatomålet måste de sänkas till mellan ett till två ton.

Konsumtion och produktion av varor och tjänster medför utöver klimatpåverkan även stor miljöpåverkan, globalt och lokalt, till exempel användning av naturresurser, uppkomst av stora volymer avfall, påverkan på biologisk mångfald samt användning och spridning av kemikalier.

Ett viktigt verktyg för en hållbar konsumtion och produktion är upphandling och Region Kronoberg ställer därför miljö- och hållbarhetskrav på produkter och tjänster. Många av de produkter som köps in tillverkas i länder med utbredd fattigdom, där det förekommer brott mot mänskliga rättigheter. Samtliga regioner i Sverige ställer därför krav i upphandlingar enligt en gemensam uppförandekod för etiskt och socialt ansvarstagande. Det kan till exempel handla om lika rättigheter, barns rättigheter, bättre arbetsvillkor, arbetsmiljö, tillgänglighet eller mindre miljöpåverkan.

Livsmedel, mat och måltider påverkar alla tre hållbarhetsaspekterna och är viktiga redskap i regionens hållbarhetsarbete. I hållbarhetsprogrammet har vi bland annat målsättningar om hög andel ekologiska och svenska livsmedel, minskat matsvinn samt att vi ska utveckla ett systematiskt arbete med personcentrerade måltider.

Eftersom finanssektorn har stor indirekt påverkan på klimat är det viktigt att det redan påbörjade arbetet med att minska klimatpåverkan från våra aktiefonder och investeringar fortsätter.

FoUU - en samlad organisation för forskning, utveckling och utbildning

Stärka stödet för en effektiv verksamhet med hög kvalitet

Region Kronoberg uppmuntrar intresset för utveckling, vidareutbildning, forskning, innovation och omvärldsbevakning. Region Kronobergs målbild är en effektiv verksamhet med hög kvalitet, som kontinuerligt utvärderar och förbättrar sina metoder. Kvalitetsstyrningen utgår från invånarnas behov och att medarbetarna trivs och utvecklas. I kunskapsorganisationen Region Kronoberg ska all verksamhet så långt som möjligt bygga på aktuell och evidensbaserad kunskap, annars gäller vedertagen beprövad erfarenhet. För att stärka förmågan i dessa frågor har resurser samorganiserats inom FoUU. Syftet är att stödja ett långsiktigt, systematiskt och hållbart kunskapsarbete med kvalitetsförbättringar och förnyelse i hela regionen.

Stärka chefer och medarbetare

Att arbeta i en organisation där kunskap och kvalitet värderas högt är faktorer som attraherar välutbildad personal. Att få möjlighet att bidra till verksamhetens utveckling engagerar medarbetare och ger arbetsglädje. Välfärdens utmaningar ställer höga krav på ett ledarskap som står rustad för att hantera höga krav på förändringsförmåga, mod, prioriteringar och långsiktighet. Kompetensutveckling i förändringsledning, system- och omvärldskunskap kan ge chefer en bättre framförhållning att hantera organisationens utmaningar.

Stärka förhållningsättet - en lärande organisation

En lärande organisation lär av sina erfarenheter i syfte att lösa sina uppgifter på ett bättre sätt. Medarbetarna erbjuds möjlighet till anpassat lärande som behövs för att underlätta organisationens omställningsbehov. Att ta emot studenter och praktikanter på alla nivåer ingår och är ett viktigt uppdrag i en lärande organisation, men också en naturlig och långsiktig del av den strategiska rekryteringen. Många medarbetare gör varje dag stora insatser för att möjliggöra ett värdeskapande lärande med studenter och praktikanter.

I beslutad forskningsplan 2018-2027 framgår att det ska finnas goda möjligheter för medarbetare att kombinera arbete i hälso- och sjukvården med forskning. Målet med forskningen är främst att skapa förutsättningar för bästa möjliga vård för patienter i Kronoberg och att bidra till en god och jämlik hälsa i Kronobergs län. Forskningen ska också bidra till den samlade kunskapen inom hälso- och sjukvård både nationellt och internationellt. Den ska även främja samarbetet och lärandet mellan olika enheter inom hälso- och sjukvården liksom med universitet, högskolor och i annan samverkan.

Invånarna ska ses som viktiga resurser och förutsättningar ska finnas för aktiv medverkan av patienter och närstående i verksamhetsnära utveckling och forskning.

Prioriterade områden 2020

- Införa nya Kompetensportalens första moduler
- Utvecklingsprogram i förändringsledning för befintliga chefer
- Stimulera aktiv medverkan för patienter och närstående i utveckling och forskning
- Öka antalet doktorander och forskare
- Utifrån kunskapsstyrningen utveckla processen för implementering av ny kunskap
- Översyn av FoUU's delar i processen för ST- läkarprogrammet

